

กระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วม: ประชุมเชิงปฏิบัติการและวางแผนงาน
การจัดการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรี
แห่งประเทศไทย

Participatory Process: Workshops and Organised Planning of
a Thailand Higher Education Music Student Network Concert

ศุภพร สุวรรณภักดี*¹ สิริวิชญ์ ธารไพฑูรย์² ธรณ์ ทักษิณวารajan³ ศักดิ์ระพี รักษประจิต⁴
Suppabhorn Suwanpakdee*¹ Siravith Tanpaitoon²
Dhorn Taksinwarajan³ Sakrapee Raktaprajit⁴

บทคัดย่อ

กระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ ในการระดมความคิดและหาข้อสรุปในการดำเนินงานโดยมิให้สูญเสียสาระสำคัญ ผู้วิจัยและคณะได้นำทฤษฎีและแนวคิดการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมทางด้าน ดนตรีจากต่างประเทศ ได้แก่ โครงการพัฒนานักศึกษาของการประชุมผู้บริหาร ทางด้านดนตรีในภาคพื้นเอเชีย กิจกรรมวงดุริยางค์เยาวชนอาเซียน และกรณีศึกษา ในประเทศ ได้แก่ กิจกรรม อักษร-ศิลป์ เพื่อน้อง มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพ

* Corresponding author, email: suppabhorn@pgvim.ac.th

¹⁻⁴ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

¹⁻⁴ Princess Galyani Vadhana Institute of Music

¹ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

¹ Assistant to the President for Student Affairs

² นักกิจการนักศึกษา

² Academic Staff (Student Affairs)

³ นักศึกษาชั้นปีที่ 4

³ 4th year student

⁴ นักวิจัย

⁴ Researcher

การศึกษาค้นคว้านี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในลักษณะของผู้วิจัยและคณะร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมิน (Participatory Action Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพื้นที่ในการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ในการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดภายใต้สภาพแวดล้อมที่ผู้วิจัยและคณะได้จัดเตรียมไว้ ประกอบด้วย การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวงจรคุณภาพ การจัดการความคิดรวบยอด การแบ่งกลุ่มงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในด้านการจัดการแสดงดนตรี ด้านการจัดการเวที ด้านงบประมาณและเลขานุการ ด้านการประเมินผล และการสรุปผลการดำเนินงานจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ

จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดการแสดงคอนเสิร์ตของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ทำให้เครือข่ายนิสิตนักศึกษาเข้าใจการดำเนินการจัดงานในเรื่องการจัดกิจกรรมการแสดงดนตรี การแบ่งกลุ่มงานเพื่อการดำเนินกิจกรรม การเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม การกำหนดแผนงานในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ภายใต้แนวคิดวงจรคุณภาพ ผ่านกระบวนการซึ่งทำหน้าที่ในการช่วยอภิปรายผล การให้ข้อเสนอแนะข้อปรับปรุงในแต่ละส่วนงานภายใต้สภาพแวดล้อมการประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา

คำสำคัญ : การทำงานอย่างมีส่วนร่วม / เครือข่ายทางด้านดนตรี / กิจกรรมนักศึกษา

Abstract

A participatory process is an important process that runs from brainstorming to realising the result. This process will not lose the essence of sharing. Researchers studied an example of a working process by examining international examples that included (1) a student project of the Southeast Asian Director of Music, (2) the ASEAN Youth Ensemble and (3) the nationally embraced Aksornsilpa Music and Arts Camp as examples of case studies to be framed. Then, researchers adapted the frameworks from the study to the workshop meetings of each university student's representatives of the Thailand Higher Education Music

Student Network (THEMSN) to shape the practical idea of workshops based on the participation process.

The study was participation action research that clearly demonstrates the methods of team thinking, action, and evaluation between researchers, organisation expertise, and the representative of each university that participated. The research aimed to create a platform through which the young leaders could share their musical knowledge under the frameworks and environments that the researchers provided, including the ideas of PDCA, stage management, budget and planning, evaluation, and the final executive summary.

The study's findings showed that the participatory process of THEMSN's workshop meetings could be structured and managed through the idea of musical concepts and organisation (such as concert themes) and by dividing the work groups according to ability. The result of the workshop revealed that THEMSN could plan suitably. During the last discussion of the workshop, the researchers, as facilitators and instructors of each section, advised them once again to develop the possible results of concert planning and organisation appropriately.

Keyword: Participatory process / Music Network / Student Affairs

บทนำ

การจัดการประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย (THEMSN –Thailand Higher Education Music Student Network) เกิดขึ้นจากการรับรองรายงานการประชุมของเครือข่ายดนตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (THEMAN –Thailand Higher Education Music Academic Network) ครั้งที่ 8/2560 ณ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ในวันศุกร์ที่ 1 กันยายน 2560 ประกอบด้วยตัวแทนผู้เข้าร่วมการประชุมจาก 24 สถาบันการศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนทางด้านดนตรี จำนวน 44 คน ในวาระที่ 2.3 เรื่องการจัดการประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย (THEMSN –Thailand Higher Education Music Student Network) ครั้งที่

1/2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีทั้งสาขาดนตรีไทยและดนตรีตะวันตกจากแต่ละสถาบัน และจัดหาแนวทางการดำเนินกิจกรรมทางดนตรีร่วมกันในอนาคต

ที่ประชุมเครือข่ายดนตรีอุดมศึกษาฯ ได้ให้การสนับสนุนในด้านการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมกิจกรรมความร่วมมือของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประชุมที่ได้กำหนดไว้ ดังที่การประชุมครั้งที่ 1/2560 ของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560 ประกอบด้วยตัวแทนนิสิตและนักศึกษาทางด้านดนตรี จำนวน 46 คน จาก 20 สถาบันการศึกษา และการประชุมครั้งที่ 1/2561 (นับเป็นการประชุมครั้งที่ 2 ของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ) ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 ประกอบด้วยตัวแทนนิสิตและนักศึกษา จำนวน 15 คน จาก 6 สถาบันการศึกษา และสถาบันการศึกษาเครือข่ายที่เข้าร่วมใหม่ จำนวน 2 สถาบันการศึกษา รวมสถาบันเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ จำนวนทั้งสิ้น 22 สถาบันการศึกษา

ภาพที่ 1 การประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1/2560
วันที่ 1 กันยายน 2560 ณ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

จากการประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ข้างต้น ที่ประชุมได้หารือร่วมกันเพื่อการแลกเปลี่ยนและระดมความคิดถึงประเด็นของลักษณะกิจกรรมที่สามารถพัฒนานิสิตนักศึกษาของแต่ละสถาบัน ซึ่งพบว่า สามารถจำแนกกิจกรรมในแต่ละสถาบันการศึกษาที่พัฒนานิสิตนักศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา จากการระดมความคิดของ เครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ

กิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา	ข้อมูลจากที่ประชุม		
	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	ระดับ
1. กิจกรรมดนตรีที่ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย(กิจกรรมดนตรีส่งเสริมเครือข่ายฯ/การออกทัวร์การแสดง)	6	27.27	น้อย
2. การแสดงคอนเสิร์ตในเชิงทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (การแสดงดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษา)	22	100	มากที่สุด
3. ชมรม/ค่ายอาสา (การออกค่ายอาสาบำเพ็ญประโยชน์)	10	45.45	ปานกลาง
4. การอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ	22	100	มากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลจากที่ประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ พบว่า สถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรีส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านการจัดการแสดงคอนเสิร์ตในเชิงทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ กิจกรรมในลักษณะของชมรม/ค่ายอาสา คิดเป็นร้อยละ 45.45 และกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาที่อยู่ในระดับน้อย คือ การสนับสนุนด้านกิจกรรมดนตรีที่ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย คิดเป็นร้อยละ 27.27

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยและคณะได้สังเกตเห็นถึงปัญหาดังกล่าว โดยชี้ให้ทางเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ เห็นถึงความสำคัญในการสร้างเครือข่ายทางด้านดนตรีให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันของนิสิตนักศึกษาต่างสถาบันในการสร้างและจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งสามารถอภิปรายและถกเถียงในประเด็นต่าง ๆ อย่างเปิดเผย และมีความเป็นวิชาการประกอบด้วยเหตุและผลรองรับ ดังนั้น การระดมความคิดร่วมกันจากการประชุมดังกล่าว ทำให้ทางเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ สามารถหาแนวทางในการดำเนินกิจกรรมทางด้านดนตรีร่วมกัน ต่อเนื่องมาในการประชุมครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันศุกร์ที่ 31 สิงหาคม 2561 ในประเด็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกเครือข่ายอย่างเป็นทางการและเป็นรูปธรรม และสนับสนุน

ให้จัดกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบการจัดการแสดง อาทิ การแสดงดนตรีที่มีการผสมผสานระหว่างศาสตร์ดนตรีไทยและดนตรีตะวันตกที่มีความร่วมสมัย และการแสดงดนตรีในลักษณะที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนดนตรีในประเทศไทย โดยคำนึงถึงตามความเหมาะสมของงบประมาณ และวันเวลา ซึ่งนำไปสู่จุดเริ่มต้นของแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแนวทางการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย

ทฤษฎีและแนวคิดในการทำงานอย่างมีส่วนร่วม

การดำเนินงานในลักษณะแบบผู้คนมีส่วนร่วม เป็นการสร้างความตระหนักรู้ให้แก่คณะทำงานในการแสดงออก โดยการหารือจากการแสดงความคิดเห็นและการหาข้อสรุป ซึ่งทำให้เห็นถึงกระบวนการที่สะท้อนถึงผลลัพธ์ที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการสนทนา อภิปรายปัญหา และข้อวิพากษ์ ซึ่งนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้และวิธีการทำงาน อีกทั้งยังต้องวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปของการดำเนินงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของการทำงานอย่างมีส่วนร่วม โดยการทำงานในลักษณะนี้ สามารถเชื่อมโยงมิติต่าง ๆ ในรูปแบบของความเป็นประชาธิปไตยในการหารือ และการดำเนินกิจกรรมร่วมกันนั้น ๆ (Reason and Bradbury, 2004) การดำเนินกิจกรรมดังกล่าว ยังเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิดในการหารือเพื่อพัฒนาแนวคิดในการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งสามารถร่วมตัดสินใจเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายเดียวกันของการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ อีกทั้งยังทำให้เกิดสำนึกร่วมกันในการรับผิดชอบกับกลุ่มที่ดำเนินการด้วย (สมบัติ นามบุรี, 2562)

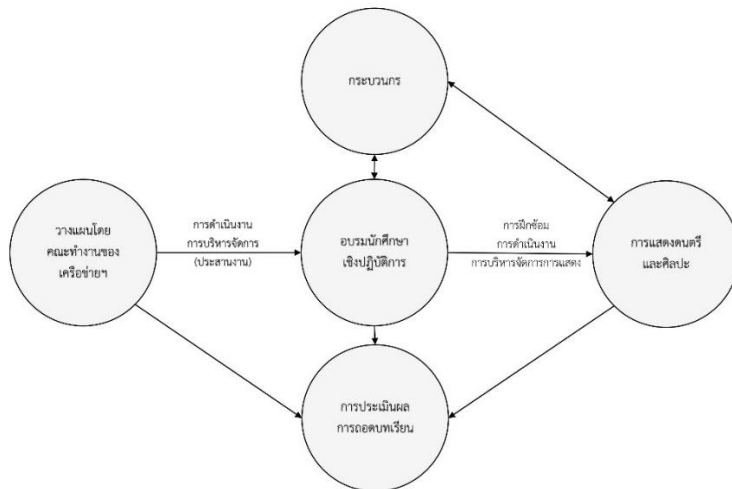
นอกจากนี้ ผู้วิจัยและคณะได้ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดในการทำงานอย่างมีส่วนร่วม เพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการวิเคราะห์ถึงลักษณะการทำงานอย่างมีส่วนร่วมระหว่างคณาจารย์ และนิสิตนักศึกษา จากตัวอย่างการดำเนินโครงการและกิจกรรมทางด้านดนตรีดังต่อไปนี้

1) โครงการพัฒนานักศึกษาของการประชุมผู้บริหารทางด้านดนตรีในภาคพื้นเอเชีย (SEADOM-Southeast Asian Directors of Music) เป็นโครงการที่เกิดจากการจัดการประชุมเครือข่ายทางวัฒนธรรมและการศึกษาในเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี 2551 ประกอบด้วยสมาชิกมากกว่า 70 สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมวิชาชีพด้านดนตรี จาก 10 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยโครงการพัฒนานักศึกษา ดำเนินการจัดอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลา 4 ปี ตั้งแต่ในช่วงปี 2559 จนถึงปัจจุบัน ในแต่ละปีมีการสลับเปลี่ยนหมุนเวียนการจัดการแสดงดนตรีในแต่ละประเทศที่รับเป็นเจ้าภาพการจัดงาน (SEADOM, 2018)

ลักษณะของกิจกรรมเป็นการพัฒนาความคิดทางด้านดนตรีของนักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ อีกทั้งมีการผสมผสานการทำงานดนตรีในลักษณะของการใช้ศิลปภูมิกฎหมายทั้งในรูปแบบดนตรีตะวันออกเฉียงใต้และดนตรีตะวันตก ซึ่งมีวิทยากรคอยให้คำปรึกษาและเป็นกระบวนกร (facilitator) ในการดำเนินงานและการจัดการแสดงให้มีมิติที่หลากหลายทั้งในด้านการร่วมกันสร้างสรรค์ และแสดงออกถึงความเป็นนานาชาติ ดังตัวอย่างการแสดงคอนเสิร์ตของนักศึกษาในภาคพื้นอุษาคเนย์ ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Constante, 2016) ซึ่งการแสดงดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ระหว่างดนตรีของทั้งสองวัฒนธรรมดนตรีอย่างลงตัว

จากการศึกษาโครงการพัฒนานักศึกษาของการประชุมผู้บริหารทางด้านดนตรีในภาคพื้นเอเชีย สามารถแสดงเป็นแผนภาพกระบวนการการทำงานดังนี้

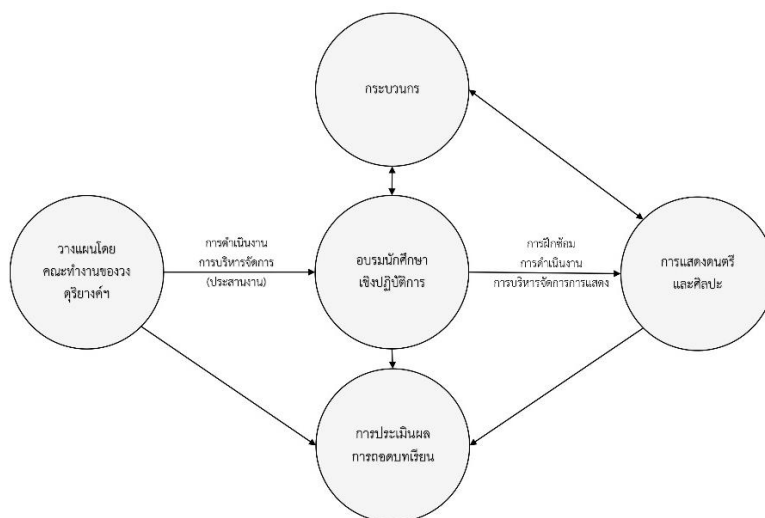

แผนภาพที่ 1 กระบวนการการทำงานโครงการพัฒนานักศึกษาของการประชุมผู้บริหารทางด้านดนตรีในภาคพื้นเอเชีย

จากแผนภาพที่ 1 พบว่า กระบวนการการมีส่วนร่วมภายในโครงการพัฒนา นักศึกษาฯ เป็นกระบวนการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ในช่วงการดำเนินกิจกรรม มีการจัดวางแผนการดำเนินงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีกระบวนการคอยให้ คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินกิจกรรม อีกทั้งการดำเนินงานนี้ยังคงอยู่ ในแนวคิดความสัมพันธ์ร่วมกันภายใต้หัวข้อการนำเสนอผลงานที่ได้จากการประชุม ของผู้บริหารทางด้านตรีภาคพื้นเอเชียในแต่ละปีนั้น ๆ

2) วงดุริยางค์เยาวชนอาเซียน (AYE – ASEAN Youth Ensemble) เป็นกิจกรรมความร่วมมือร่วมกันระหว่างกระทรวงวัฒนธรรมแห่งประเทศไทยและ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา โดยจัดชานนควบคุมักกับการจัดประชุมวิชาการนานาชาติ ทางด้านดนตรีของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (PGVIM International Symposium) ขึ้นในปี 2557 จนถึงปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างนักดนตรีเยาวชนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ผ่านการแสดงร่วมกันผ่าน ประเพณีดนตรีพื้นบ้านและดนตรีตะวันตกของตน การส่งเสริมดนตรีในภูมิภาค อูซาคเนย์ และเพื่อเป็นการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี และผู้ประพันธ์เพลง ในกลุ่มประเทศอาเซียนได้มีเวทีร่วมกันในระดับนานาชาติ

จากการศึกษาแนวคิดในการดำเนินงานของวงดุริยางค์เยาวชนอาเซียน สามารถแสดงเป็นแผนภาพกระบวนการการทำงานดังนี้

แผนภาพที่ 2 กระบวนการการทำงานกิจกรรมวงดุริยางค์เยาวชนอาเซียน

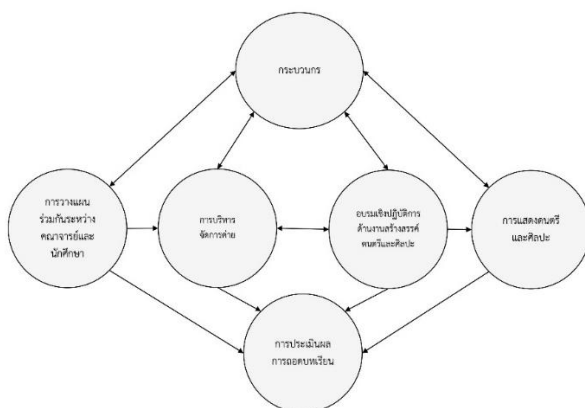

จากแผนภาพที่ 2 พบว่า กิจกรรมวงดุริยางค์เยาวชนอาเซียนเป็นกิจกรรมที่สร้างสภาพแวดล้อมการดำเนินงานผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ดนตรีร่วมกัน โดยนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี และใช้ดนตรีในการสื่อสารจนถึงการถ่ายทอดร่วมกัน โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ และพัฒนางานดนตรีเชิงสร้างสรรค์ในหลากหลายรูปแบบ ส่งผลให้มีพัฒนาการในด้านการการนำเสนอผลงานที่มีความร่วมสมัย โดยแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ในด้านการทำงานเชิงทดลองกับดนตรีในภูมิภาคซึ่งผสมผสานกับดนตรีตะวันตก (Nitibhon, 2017) และสอดคล้องกับการจัดงานในส่วนอื่น ๆ ของการประชุมวิชาการนานาชาติทางด้านดนตรีของสถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนาด้วย

3) อักษร - ศิลป์ เพื่อน้อง กิจกรรมในความร่วมมือระหว่าง 4 สถาบันการศึกษา ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และสถาบันดนตรีกัลยาณีพัฒนา ภายใต้ทุนสนับสนุนกองทุนมหาจักรีสิรินธร โดยกิจกรรม อักษร - ศิลป์ เพื่อน้อง เริ่มดำเนินงานขึ้นในปี 2560 จนถึงปัจจุบัน

Suwanpakdee และ Pokthitiyuk (2018) ได้นำเสนอกระบวนการดำเนินงานกิจกรรม อักษร-ศิลป์ เพื่อน้อง คือ ประกอบด้วยสี่ขั้นตอนได้แก่ การประชุมหารือ การบริหารจัดการ การดำเนินกิจกรรม และการนำเสนอผลงาน โดยมีกระบวนการ (คณาจารย์) เป็นผู้ให้คำปรึกษาและจัดระเบียบความคิดจากความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา อีกทั้งยังอภิปรายร่วมกันถึงข้อดีและข้อเสียในความคิดเห็นนั้น ๆ ภายหลังจากดำเนินการทั้งสี่ขั้นตอนดังกล่าวแล้ว การถอดบทเรียนจากการดำเนินการจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อยอดการดำเนินกิจกรรมในครั้งต่อไป (ศุภพร สุวรรณภักดี, 2561)

จากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการในการดำเนินงานกิจกรรม อักษร-ศิลป์ เพื่อน้อง สามารถแสดงเป็นแผนภาพกระบวนการการทำงานดังนี้

แผนภาพที่ 3 กระบวนการดำเนินงานกิจกรรม อักษร – ศิลป์ เพื่อน้อง

จากแผนภาพที่ 3 พบว่า กระบวนการดำเนินงานของกิจกรรม อักษร – ศิลป์ เพื่อน้อง เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะการทำงานอย่างมีส่วนร่วม โดยมีผู้ให้คำปรึกษา และจัดระเบียบความคิดจากความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา ภายใต้ขอบเขตของการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมสำเร็จคล่องตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

จากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการดำเนินงานของโครงการและกิจกรรมข้างต้น ผู้วิจัยและคณะได้นำหลักการและแนวคิดของวงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้เป็นหลักในการวิเคราะห์ลักษณะการทำงานอย่างมีส่วนร่วมระหว่างคณาจารย์และนิสิตนักศึกษา โดยสรุปเป็นตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมของโครงการหรือกิจกรรม

โครงการ หรือ กิจกรรม	วงจรคุณภาพ (PDCA)			
	การวางแผน (Plan)	การปฏิบัติตาม แผน (Do)	การตรวจสอบ การปฏิบัติตาม แผน (Check)	การดำเนินงาน ให้เหมาะสม (Action)
โครงการ พัฒนา นักศึกษา ของการ ประชุม	✓ วางแผนการ ดำเนินงาน โดยคณะ เครือข่าย	✓ มีส่วนร่วม ระหว่าง กระบวนการ ผู้เชี่ยวชาญ และเยาวชน	✓ มีการติดตาม และ ประเมินผล กระบวนการ ดำเนินงานโดย คณะเครือข่าย	✓ มีการพัฒนา รูปแบบของ กิจกรรม อย่าง ต่อเนื่องจาก

โครงการ หรือ กิจกรรม	วงจรคุณภาพ (PDCA)							
	การวางแผน (Plan)		การปฏิบัติตาม แผน (Do)		การตรวจสอบ การปฏิบัติตาม แผน (Check)		การดำเนินงาน ให้เหมาะสม (Action)	
ผู้บริหาร ดนตรี ภาคพื้น เอเชีย				ที่เข้าร่วม โครงการ			ผลการ ประเมิน	
กิจกรรม วง ดุริยางค์ เยาวชน อาเซียน	✓	วางแผนการ ดำเนินงาน โดย คณะทำงาน ของวง ดุริยางค์	✓	มีส่วนร่วม ระหว่าง กระบวนกร ผู้เชี่ยวชาญ และเยาวชน ที่เข้าร่วม	✓	มีการติดตาม และ ประเมินผล กระบวนกร ดำเนินงานโดย คณะทำงาน	✓	มีการพัฒนา รูปแบบของ กิจกรรม อย่าง ต่อเนื่องจาก ผลการ ประเมิน
กิจกรรม อักษร – ศิลป์ เพื่อ น้อง	✓	วางแผนการ ดำเนินงาน โดยคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และนิสิต นักศึกษา	✓	มีส่วนร่วม ระหว่าง กระบวนกร	✓	มีการติดตาม และ ประเมินผล กระบวนกร ดำเนินงานโดย คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และนิสิต นักศึกษา	✓	มีการพัฒนา รูปแบบของ กิจกรรม อย่าง ต่อเนื่องจาก ผลการ ประเมิน

จากตารางที่ 2 ชี้ให้เห็นว่า ทฤษฎีและแนวคิดการดำเนินงานโครงการและ
กิจกรรมในข้างต้น มีลักษณะการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำให้เกิดลักษณะการทำงาน
อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์ทางความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์
ผลงานดนตรีร่วมกัน มีกระบวนการและผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่จัดระเบียบความคิด
เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานที่ได้วางไว้ มีการติดตามและประเมินผล
กระบวนการดำเนินงานในทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อกำหนดการดำเนินงานที่ถูกต้องและรัดกุม หรือ
เมื่อติดตามและประเมินผลกระบวนการดำเนินงานแล้วพบข้อผิดพลาด สามารถ
แก้ไขหรือพัฒนารูปแบบของกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพได้

ดังนั้น ความเป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาต้องเป็นฐานความรู้ที่
ลุ่มลึกและมั่นคงของสังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นการศึกษา

ค้นคว้าวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรม การถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมผ่านกระบวนการศึกษา การสร้างสำนัก รสนิยม ซึ่งเป็นการสร้างความรู้ความคิดไปสู่คนในสังคม (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2552) ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดการทำงานกับเครือข่ายนิสิตนักศึกษา การประชุมครั้งที่ 3/2561 วาระพิเศษ การประชุมเชิงปฏิบัติการในการจัดการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ดังแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 ทฤษฎีและแนวคิดในการดำเนินงานการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษา

จากภาพที่ 4 แสดงกระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมที่ครบวงจรของการประกันคุณภาพ โดยมีผู้วิจัยและวิทยากรให้คำปรึกษาในการให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วยห้ากระบวนการสำคัญ ดังนี้

1. การจัดประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษา เป็นวิธีการระดมความคิดเห็นในลักษณะการดำเนินงานกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ และสำรวจแนวคิดที่จะส่งผลในการทำงานร่วมกันของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาในอนาคต

2. การวางแผนงาน จัดประชุมเครือข่ายครั้งที่ 3/2561 ในลักษณะของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการทำงานร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา

3. การดำเนินการ ด้านการประสานงานในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงคอนเสิร์ตของนักศึกษา จากการวางแผนงานที่กำหนดไว้

4. การฝึกซ้อมและแสดง การจัดเวลาที่มีความเหมาะสมในการฝึกซ้อมและการแสดง และปรับให้มีความเหมาะสม

5. การประเมินผล มุ่งเน้นให้เครือข่ายนิสิตนักศึกษาได้ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน เพื่อจะได้นำไปใช้ปรับปรุงในการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ในอนาคต

ในกระบวนการทั้งหมดนี้ คณาจารย์ ทำหน้าที่เป็นกระบวนการ เพื่อจัดการกรอบความคิดของนิสิตนักศึกษามีให้หลุดประเด็นหรือสูญเสียสาระสำคัญในการดำเนินการที่สามารถเป็นไปได้และเหมาะสม

ขอบเขตการวิจัย

บทความวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษากระบวนการดำเนินงานในระยะที่ 1 ได้แก่ การประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาถึงการวางแผนงานในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการทำงานแบบมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษาเท่านั้น เนื่องจากกิจกรรมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ยังอยู่ในช่วงของการดำเนินกิจกรรมในด้านการประสานงาน การฝึกซ้อม/การแสดง และการประเมินผลกิจกรรมการแสดงซึ่งอยู่ในการดำเนินงานในระยะที่ 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้แนวทางการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย
- 2) เครือข่ายนิสิตนักศึกษามีความเข้าใจในลักษณะการทำงานอย่างมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนความคิด หาข้อสรุปในการดำเนินงาน ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ถูกจัดขึ้นอย่างเหมาะสมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในลักษณะของผู้วิจัยและคณะร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมิน (Participatory Action Research) โดยดำเนินงานเป็นกระบวนการดังนี้

การกำหนดประเด็นการดำเนินงาน

จัดการประชุมหารือร่วมกันเพื่อการแลกเปลี่ยน และระดมความคิดถึงประเด็นของลักษณะกิจกรรมที่สามารถพัฒนานิสิตนักศึกษาของแต่ละสถาบัน และสรุปประเด็นการดำเนินงานจากการประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ จากการประชุมในครั้งที่ 1/2560, 1/2561 และ 2/2561 เพื่อให้ได้ประเด็นการดำเนินงาน

การกำหนดวิธีการหรือแนวทางในการดำเนินงาน

นำผลสรุปจากการประชุมเครือข่ายมาวิเคราะห์ เพื่อมุ่งประเด็นการจัดกิจกรรมในด้านการพัฒนาที่สามารถส่งเสริมการสร้างเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ มีมติร่วมกันในการจัดการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2561) และกำหนดให้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการวาระพิเศษ ครั้งที่ 3/2561 ระหว่างวันที่ 17 – 18 พฤศจิกายน 2561 เพื่อการแลกเปลี่ยนและระดมความคิดถึงประเด็นในการกำหนดรายละเอียดของการแสดงคอนเสิร์ต

การใช้วิธีการต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

จากการจัดประชุมวาระพิเศษ ครั้งที่ 3/2561 ระหว่างวันที่ 17 – 18 พฤศจิกายน 2561 เพื่อการแลกเปลี่ยนและระดมความคิดถึงประเด็นในการกำหนดรายละเอียดของการแสดงคอนเสิร์ต โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการทำงานอย่างมีส่วนร่วมภายในกิจกรรม

การบันทึกรายละเอียดผลการปฏิบัติการ

กำหนดให้มีการประชุมจำนวน 2 วัน ระหว่างวันที่ 17 – 18 พฤศจิกายน 2561 ณ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

ภาพที่ 2 การประชุมวาระพิเศษ ครั้งที่ 3/2561 ของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 17 – 18 พฤศจิกายน 2561 จากการจัดประชุมระหว่างวันที่ 17 – 18 พฤศจิกายน 2561 เป็นการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่มุ่งกระบวนการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา สามารถอธิบายเป็นลำดับขั้นตอน ได้ดังต่อไปนี้

1. การสรุปประเด็นจากการระดมความคิดเห็นในที่ประชุม

สืบเนื่องจากการประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ทำให้ได้เห็นภาพรวมในการดำเนินกิจกรรมของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วม ทำให้การประชุมเชิงปฏิบัติการของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ในครั้งนี้เป็นการระดมความคิดเห็นจากข้อมูลการประชุม นำไปสู่การกำหนดลักษณะและแนวทางในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ภายใต้แนวความคิดรวบยอดในประเด็นที่จะแสดงอัตลักษณ์ของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ โดยมีผู้วิจัยและคณะช่วยดำเนินการในการจัดการกรอบความคิด

2. การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวงจรคุณภาพ

กิจกรรมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ กำหนดให้เริ่มต้นด้วยการให้แนวคิดในการทำงานลักษณะของวงจรคุณภาพ โดยวิทยากรด้านการประกันคุณภาพสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องของวงจรคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้นิสิตนักศึกษามีความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมโดยมีกระบวนการการทำงานที่เป็นระบบ และจัดระเบียบความคิด ผ่านการวางแผน การลงมือทำ การประเมินผล และสามารถปรับปรุงกระบวนการการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 การจัดการความคิดรวบยอด

การสรุปความคิดรวบยอดในการจัดการแสดงคอนเสิร์ตของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ เป็นการอธิบายถึงลักษณะของรายการแสดงที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา โดยสามารถเสนอความคิด หักล้างด้วยเหตุผลในที่ประชุม โดยมีผู้วิจัยและคณะช่วยจัดการกรอบความคิดในความเป็นไปได้ในการทำงาน นำไปสู่การแบ่งกลุ่มงานที่เหมาะสมในการบริหารจัดการการแสดงคอนเสิร์ตให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิผล

2.2 แบ่งกลุ่มงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน

หลังจากที่มีการแบ่งกลุ่มคณะทำงานของการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ แล้ว ผู้วิจัยและคณะได้จัดให้มีการทำงานในแต่ละส่วนงาน โดยมีวิทยากรที่เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วย นักวิชาการศึกษา (กิจกรรมดนตรี) นักวิจัย และนักโสตทัศนูปกรณ์ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมการแสดงดนตรีหลากหลายรูปแบบ จากสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาคอยให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ให้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจกรรมของคณะทำงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ดังนี้

2.2.1 ด้านการจัดการแสดง ประชุมหารือหรือด้านการดำเนินงานด้านการแสดง ประกอบด้วย ลักษณะการแสดง กำหนดการในด้านการฝึกซ้อมการแสดง การประชาสัมพันธ์ รวมถึงด้านโลจิสติกส์

2.2.2 ด้านการจัดการเวทีประชุมหารือหรือด้านการดำเนินงานด้านเทคนิค การจัดการเวทีด้านเสียงและแสง การบันทึกภาพและเสียงของการแสดง รวมถึงอุปกรณ์ที่จำเป็น

2.2.3 ด้านงบประมาณและเลขานุการ ประชุมหารือจัดสรรงบประมาณใช้สอยในส่วนต่าง ๆ จากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน รวมถึงงานด้านเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแสดงคอนเสิร์ต

2.2.4 ด้านการประเมินผล ประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางในการประเมินผลการทำงานที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ในลักษณะเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ

3. ด้านการสรุปผลการดำเนินงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ

จากการดำเนินงานในข้อ 2.2 การแบ่งกลุ่มงานให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการแสดงดนตรีโดยกำหนดให้แต่ละฝ่ายนำเสนอปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน ร่วมกับเสนอแนวทางแก้ปัญหา รวมถึงสรุปภาพรวมการดำเนินงานให้วิทยากรผู้เชี่ยวชาญฟังเพื่อวิเคราะห์วิธีการ - แนวทางการปฏิบัติ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

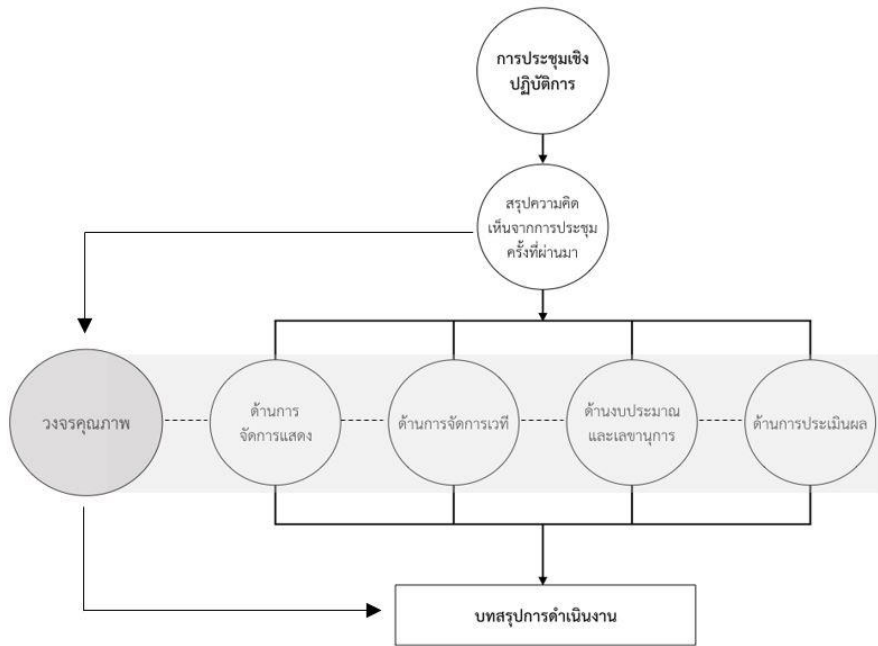
การสรุปและเสนอแผนการดำเนินงาน

สรุปแผนการดำเนินงานในภาพรวมเพื่อให้เครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทยได้ทราบถึงขอบเขตของการดำเนินงานทั้งหมด พร้อมทั้งร่วมอภิปราย ตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการดำเนินงานในภาพรวม

สรุปผลการศึกษา

กระบวนการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ สามารถจัดการข้อสรุปในรายละเอียดด้านต่าง ๆ ตามกระบวนการการมีส่วนร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยสามารถสรุปแนวความคิดในการดำเนินงานกิจกรรมคอนเสิร์ตของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ตามแผนภาพดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 5 กระบวนการทำงานในการประชุมเชิงปฏิบัติการเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ระหว่างวันที่ 17 - 18 พฤศจิกายน 2561

จากแผนภาพที่ 5 สามารถอธิบายกระบวนการดำเนินงานภายในวงจรคุณภาพได้ดังนี้

1. ด้านการแสดงรายการแสดง

1.1 การเลือกใช้บทเพลงหรือบทประพันธ์ที่เป็นที่รู้จักของผู้ชมในการแสดง เพื่อให้เหมาะสมกับผู้ชมทุกวัยโดยสามารถเข้าถึงได้ง่าย ยกตัวอย่างเช่น การผสมผสานระหว่างดนตรีที่แสดงอัตลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคของประเทศในรูปแบบที่มีความร่วมสมัย เนื่องจากแต่ละสถาบันอุดมศึกษามีความหลากหลายและความสามารถเฉพาะทางด้านดนตรีที่แตกต่าง นำไปสู่กระบวนการคิดและคัดสรรบทประพันธ์ที่เหมาะสมกับการแสดงคอนเสิร์ต

1.2 การกำหนดแผนงานในการดำเนินงาน การฝึกซ้อม การแสดงและโน้ตเพลง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการแสดงคอนเสิร์ต โดยสร้างความเข้าใจตรงกันดังแผนงานที่ได้กำหนดร่วมกัน นำไปสู่การติดตาม

การดำเนินการด้านการประสานงานในส่วนต่าง ๆ ได้เหมาะสม และสอดคล้องกับแผนงานการดำเนินงาน อีกทั้งการแบ่งส่วนงานให้จะทำให้สามารถแบ่งส่วนงานในการทำงานตามความถนัดของแต่ละบุคคล เพื่อให้การทำงานดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1.3 การจัดการด้านโลจิสติกส์ เนื่องจากแต่ละสถาบันมีข้อจำกัดในด้านของระยะทางในการดำเนินงานร่วมกัน จึงต้องมีการคำนึงถึงปัญหาด้านการเดินทาง และที่พักสำหรับสถาบันการศึกษาที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดด้วย

1.4 การประชาสัมพันธ์ ควรมีความสอดคล้องกับหัวข้อการนำเสนอผลการแสดง เพื่อนำเสนอการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ที่แสดงอัตลักษณ์ทางดนตรีที่มีความร่วมสมัยและหลากหลายรูปแบบ ในด้านการออกแบบโปสเตอร์การแสดง สูจิบัตร การประชาสัมพันธ์ที่ปัจจุบันนิยมใช้เครือข่ายสารสนเทศ รวมถึงบัตรเชิญแขกผู้มีเกียรติ

2. ด้านการจัดการเวที

2.1 อุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงาน ควรสอดคล้องกับรายการแสดงโดยใช้การดำเนินงานทางเทคนิค ด้านการแสดงแสงและเสียง การบันทึกภาพและเสียง โดยแบ่งส่วนงานย่อยของกลุ่มงาน ทั้งนี้กลุ่มงานดังกล่าวได้รับการฝึกปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์เบื้องต้นในสถานที่แสดงจริง เพื่อให้มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว

2.2 การบริหารจัดการด้านเวที พื้นที่การแสดง ควรคำนึงถึงข้อจำกัดในด้านพื้นที่ ในการจัดวางอุปกรณ์ที่จำเป็นในพื้นที่ให้เหมาะสม อีกทั้งจำนวนทีมงานที่ให้การสนับสนุนในการสลับเปลี่ยนลักษณะจัดวางอุปกรณ์บนเวที ทั้งนี้ควรให้ข้อมูลและความเข้าใจที่ตรงกันและสัมพันธ์กับการแสดงนั้น ๆ

3. ด้านงบประมาณและเลขานุการ

3.1 งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในแต่ละรายการใช้จ่ายในกรณีของงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก ควรเร่งประสานงานเพื่อขอรับการสนับสนุน

3.2 เลขานุการ ศึกษาวิธีการดำเนินการเอกสารสำคัญต่าง ๆ ถูกต้องตามหลักการของแต่ละองค์การที่มีความแตกต่างกัน โดยสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง และใช้เบิกจ่ายใช้ได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์

4. ด้านการประเมินผล ควรกำหนดแนวทางในการประเมินการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายฯ และมีรูปแบบที่เหมาะสมกับการดำเนินงานเช่น การจัดทำประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา พร้อมทั้งการจัดทำแบบประเมินในลักษณะของการวัดผลความพึงพอใจของผู้ชม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการการทำงานของการจัดการแสดงของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ในอนาคตทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ กล่าวสรุปได้ว่า การดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการแสดงคอนเสิร์ตของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานที่พัฒนามาจากแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการที่ได้ศึกษาในข้างต้น ประกอบด้วย การดำเนินในขั้นตอนเริ่มต้นคือ สามารถหาข้อสรุปการดำเนินงานการจัดการแสดงคอนเสิร์ตจากกระบวนการที่ผู้วิจัยและคณะได้ตั้งไว้ผ่านกระบวนการซึ่งทำหน้าที่ในการช่วยอภิปรายผลจากการประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ประกอบด้วย ข้อปรับปรุง ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัยและคณะ วิทยากรผู้เชี่ยวชาญตามความถนัดของแต่ละส่วนงานในสภาพแวดล้อม การประชุมเชิงปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา เพื่อให้คณะทำงานมีความเข้าใจประเด็นสำคัญและแนวคิดที่มีความเชื่อมโยงกับรายละเอียดของการจัดการแสดงดนตรี รวมถึงการบริหารจัดการในแต่ละส่วนงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นการฝึกฝนคณะทำงานเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ให้รู้จักการทำงานเป็นทีมในรูปแบบของการปฏิบัติการ โดยกระบวนการคำนึงถึงดำเนินงานที่คงไว้ซึ่งสาระสำคัญทางความคิดการดำเนินกิจกรรม รวมถึงสาระทางด้านดนตรีของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา ที่ได้ตั้งไว้ด้วย

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมในข้างต้น จากต่างประเทศ ได้แก่ โครงการพัฒนานักศึกษาของการประชุมผู้บริหารทางด้านดนตรีในภาคพื้นเอเชีย กิจกรรมวงดุริยางค์เยาวชนอาเซียน และกรณีศึกษาในประเทศ ได้แก่ กิจกรรม ค่ายอักษร-ศิลป์ เพื่อน้อง สามารถสรุปได้ว่า แนวทางการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทยนั้น ควรมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อทำให้เกิดลักษณะการทำงานอย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์ทางความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคผลงานดนตรีร่วมกัน มีกระบวนการและผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่จัด

ระเบียบความคิด และให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นแก่นิสิตนักศึกษา ในการดำเนินงานโดยมิให้หลุดสาระสำคัญของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานนั้น ๆ โดยกระบวนการต้องมีความรู้ความเข้าใจในทักษะศตวรรษที่ 21 เพื่อนำแนวการปฏิบัติไปสู่แนวคิดที่ตั้งไว้ และสร้างโอกาสทางการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ภายใต้ สภาพแวดล้อมที่ต้องลงมือปฏิบัติและพัฒนากรอบความคิด (Bellanca & Brandt, 2010) เพื่อต่อยอดจากองค์ความรู้เดิมให้เกิดการสร้างสรรค์ และส่งผลกระทบต่อ กว้างต่อไปได้ กระบวนการอภิปรายต้องสะท้อนให้เห็นนิสิตนักศึกษาเรียนรู้ได้จากการปฏิบัติเชิงลึกเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยสามารถโอนถ่ายความรู้ และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เรียนรู้ให้เข้ากับสถานการณ์และปัญหาใหม่ได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการยังสะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจ การมีส่วนร่วม ช่วยเหลือและร่วมลงมือให้งานสำเร็จลุล่วง เพราะเป็นกิจกรรม ที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมร่วมกัน ตลอดจนผลที่ได้จากการประชุมสามารถพัฒนา ให้ทุก ๆ ฝ่ายในหลาย ๆ ด้าน ที่แสดงออกถึงความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน และ ผู้เกี่ยวข้องว่าเป็นประเด็นใดบ้าง ส่งผลให้กระบวนการสามารถทำหน้าที่เพื่อส่งต่อไป ยังวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม สอดคล้องกับกระบวนการที่ได้ ศึกษา ตลอดจนการระดมความคิดในการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้เข้าร่วมประชุม หรือ สามารถนำไปการตกตะกอนความคิดสร้างสรรค์ โดยมีสิ่งที่สำคัญ ในการดำเนินงานที่ต้องคำนึงคือ การไม่สูญเสียสาระสำคัญ หรือประเด็นความคิด ของผู้เข้าร่วม

ถึงแม้ว่าการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ อยู่ในการดำเนินการ ระยะที่ 2 แต่ผลึกทางความคิดที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ภาพ ปลายทางของความร่วมมือกันระหว่างนิสิตนักศึกษาจากต่างสถาบัน ต่างความสามารถ นำไปสู่นิมิตหมายอันดีในการพัฒนาวงการดนตรีของประเทศไทย ในอนาคตต่อไป

จากการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ทำให้ได้ข้อสรุปจาก การประชุมเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของ เครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยและคณะ ได้รับความเห็นจากคณาจารย์ที่มีส่วนร่วม หรือ ได้สังเกตในด้านการทำงานเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ โดยมีข้อคิดเห็นดังนี้

ณัฐศรีณย์ ทฤษฎีคุณ เลขานุการเครือข่ายดนตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ได้สนับสนุนการทำงานที่เป็นระบบ แสดงให้เห็นถึงการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ มีข้อสรุปที่น่าประทับใจและสามารถพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินกิจกรรมในลักษณะของการพัฒนาเครือข่ายนิสิตนักศึกษาต่อไปได้

คำริห์ บรรณวิทยกิจ รักษาการแทนคณบดีสำนักวิชาดุริยางคศาสตร์ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และสมาชิกเครือข่ายดนตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย กล่าวถึงการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ เครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ มีความหลากหลายและมีความสามารถที่แตกต่างกัน ในการดำเนินงานทำให้เห็นจุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนาในแต่ละสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ดีในการดำเนินงานที่เป็นลักษณะของโครงการที่สามารถบูรณาการกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาได้ โดยจะเสริมความแข็งแกร่งให้กับวงการดนตรีของประเทศไทยในภาพรวม

อโณทัย นิตินพ อาจารย์ประจำสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และผู้มีประสบการณ์ในการพัฒนานักศึกษาได้ให้ความเห็นถึงความยั่งยืนในการพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาเป็นสิ่งที่ดีในการเริ่มดำเนินการให้กับเครือข่ายได้ แต่ในอนาคตอันใกล้ นิสิตนักศึกษาควรเริ่มลงมือเอง ด้วยเหตุผลคือ ถ้านิสิตนักศึกษาไม่ต้องการเรียนรู้ร่วมมือกันเองแล้ว สังคมดนตรีก็ไม่สามารถเดินหน้าต่อไปได้ ถึงแม้ว่าการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตศึกษานี้ สามารถจัดกิจกรรมที่มีขนาดเล็กใหญ่ต่างกันไปหรือบางปีไม่เกิดกิจกรรมก็ไม่ใช่ไร เพราะเป็นธรรมชาติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยความพร้อมของนักศึกษาแต่ละรุ่น แต่ละสถาบันการศึกษา ทำให้มองเห็นถึงศิษย์เก่าของแต่ละสถาบันการศึกษาควรจะเป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินงานได้รับทุนสนับสนุนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา พร้อมทั้งความร่วมมือจากเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย และการสนับสนุนผลักดันจากเครือข่ายดนตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย พร้อมกันนี้คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ วิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ณ โอกาสนี้ด้วย

บรรณานุกรม

- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2552). **วิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ศุภพร สุวรรณภักดี. (2561). **ค่ายอักษร-ศิลป์ เพื่อน้อง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจุกหา-ธรรมศาสตร์ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. **วารสารวิจัยวิชาการ**. 2(1), 183-197.
- สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา. (13 กันยายน 2561). คำสั่งสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ที่ 209/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย (THEMSN) พ.ศ. 2561 - 2562.
- Anothai Nitibhon. (2017). **ASEAN Youth Ensemble**. [Online]. Available from: <http://www.pgvim.ac.th/aye> Handbook of Action Research: Concise Paperback Edition edited by Peter Reason, Hilary Bradbury [2 February 2019].
- J. A. Bellanca, R. S. Brandt. (2010). **21st Century Skills: Rethinking how students learn**. Bloomington: Solution Tree Press.
- SEADOM. (2018). **History, Mission and Aims**. [Online]. Available from: <https://seadom.org/page/history-mission-and-aims> [2 February 2019].
- Shane Taylor Constante. (2016). **Student Project SEADOM Congress 2016**. [Online]. Available from: <https://www.seadom.org>:<https://www.youtube.com/watch?v=5r7BzYzTQK0> [2 February 2019].
- Suppabhorn Suwanpakdee, & Yupin Pokthitiyuk. (2018). Aksornsilpa: Participation in Music and Arts Camp. **Princess Galyani Vadhana International Symposium**, 39-40.